

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

ЛЬВІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Івана Франка

Z biegiem dolnej Wisły. Toruńsko-lwowskie spotkania na szlakach języka, historii i kultury

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Projekt finansowany przez Narodową Agencję Wymiany
Akademiczkiej w ramach programu „Promocja Języka Polskiego”
(umowa nr BJP/PJP/2024/1/00017/U/00001)

PROGRAM
PROMOCJA
JĘZYKA POLSKIEGO

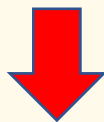
Emigracje z Polski w XX wieku (historia – kultura – znaczenie)

Dr hab. Rafał Moczko, prof. UMK

**Aktualna liczba
Polaków
mieszkających
w Polsce
– 37,5 mln**

**Aktualna liczba
Polaków i osób
pochodzenia
polskiego
mieszkających
poza Polską –
18–20 mln**

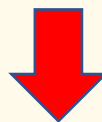
uchodźstwo/
wychodźstwo

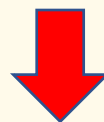
EMIGRACJA

polonia

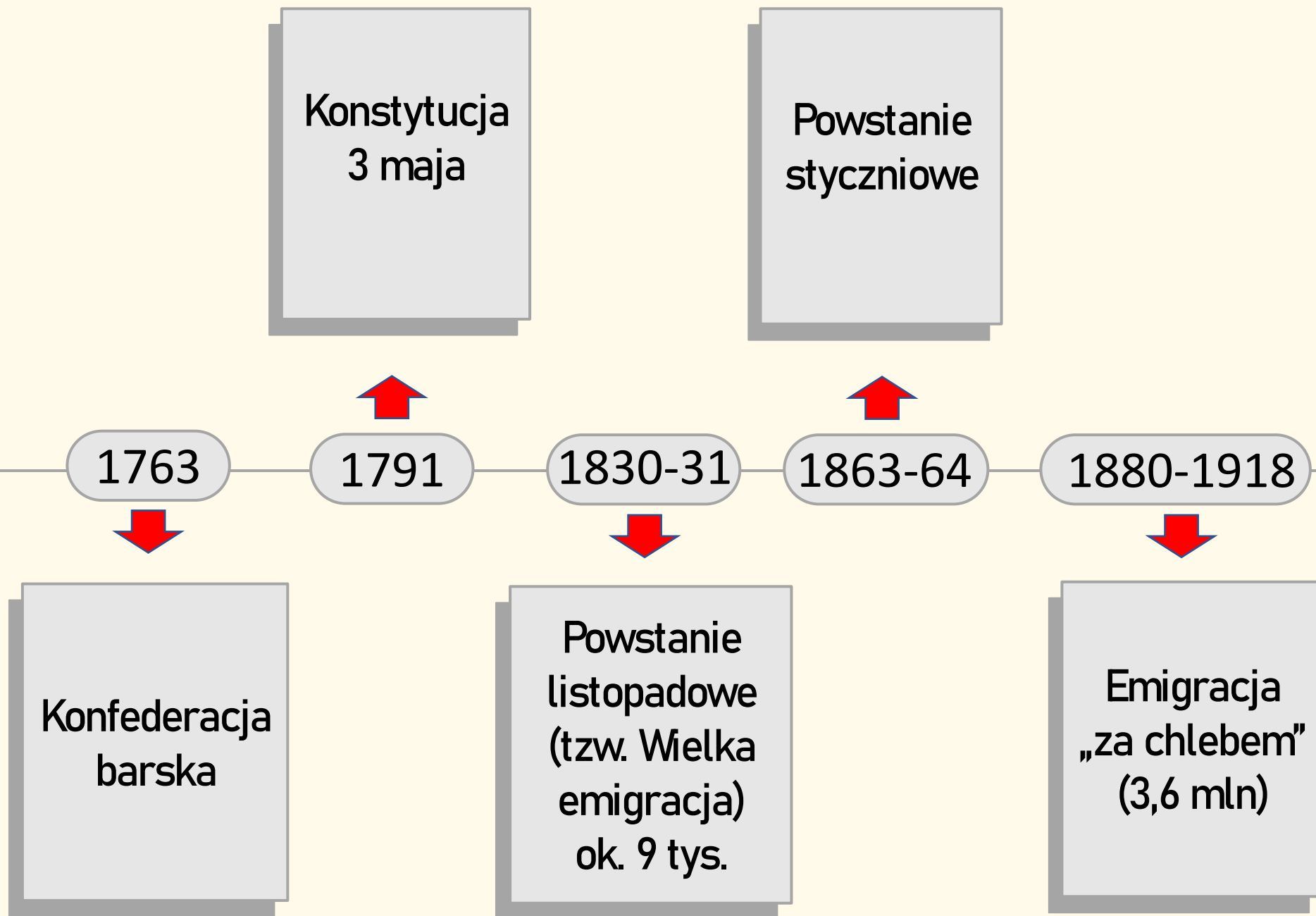

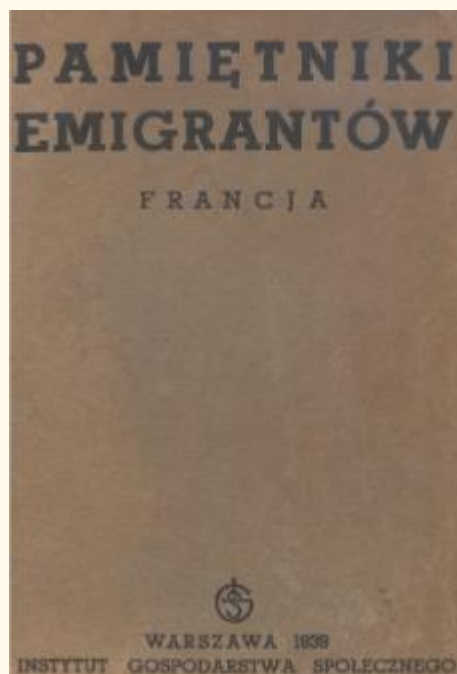
polityczna

ekonomiczna
(zarobkowa)

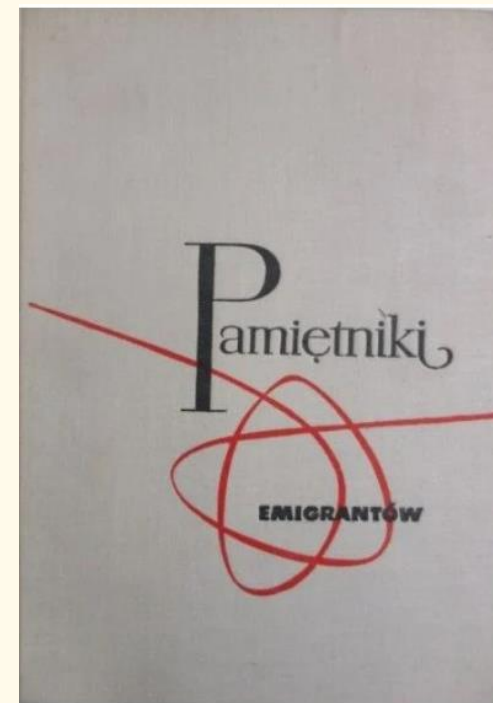

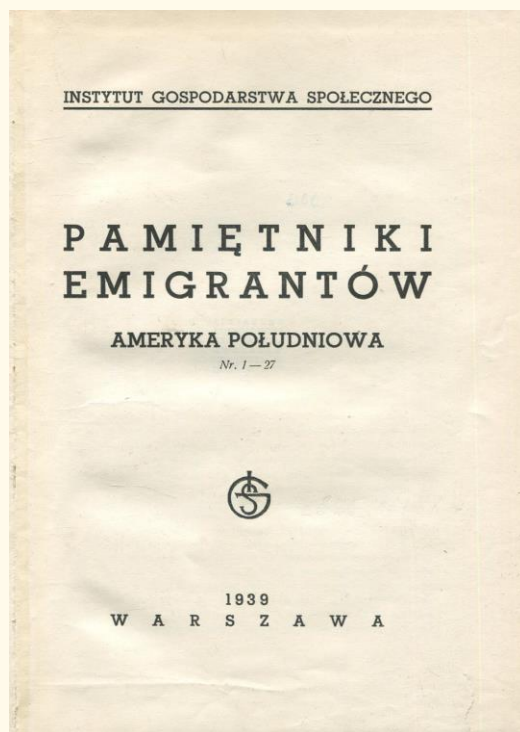
Instytut Gospodarstwa Społecznego (1936)

*Pamiętniki emigrantów.
Francja, Warszawa 1939.*

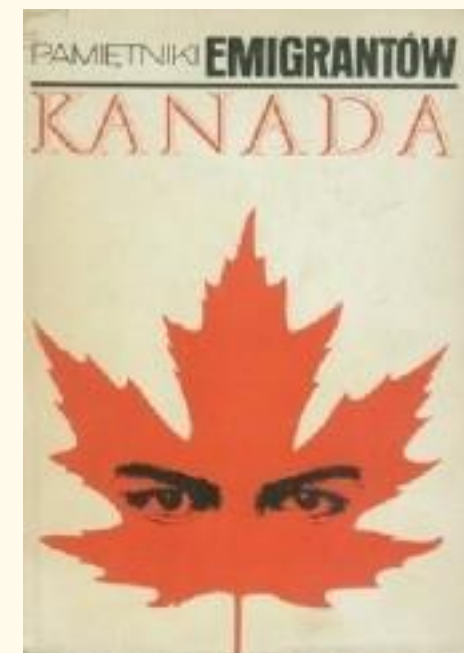

*Pamiętniki emigrantów
1878-1958, Warszawa 1960.*

*Pamiętniki emigrantów.
Ameryka Południowa,
Warszawa 1939.*

*Pamiętniki emigrantów.
Kanada, Warszawa 1971.*

Emigracja
„za chlebem”
(2 mln
wyjechało, 1
mln wróciło)

1918-1938

antysemicka
nagonka
Gomułki
(13 tys. osób)

1968

wejście
Polski do UE
(2004) – ok.
2 mln

2004-2018

1939-1945

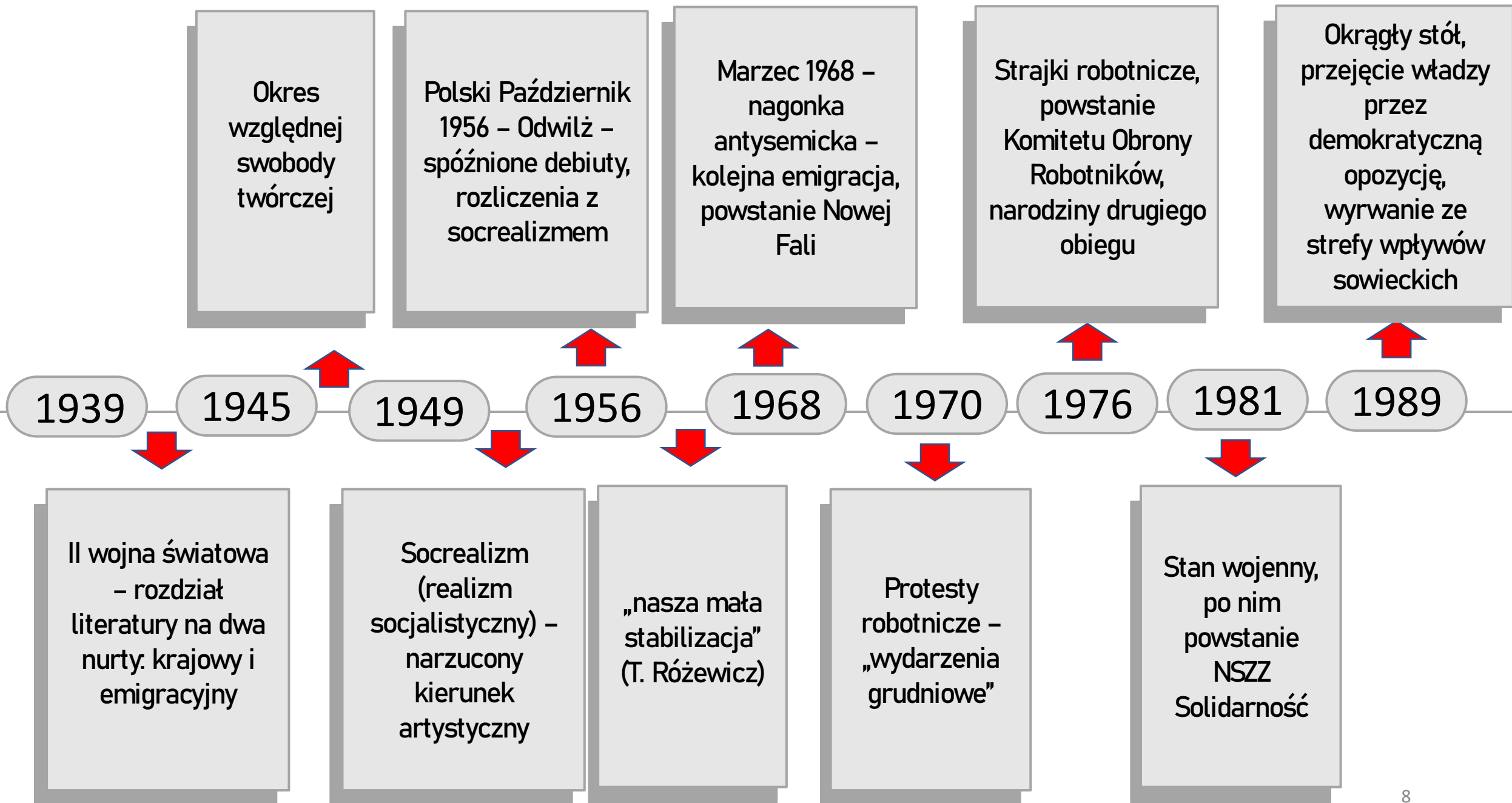

II wojna
światowa

1982

emigracja
„solidarnościowa”

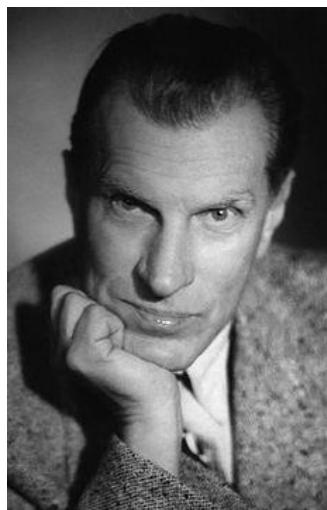

Julian Tuwim

Tadeusz Borowski

Arkady Fiedler

Władysław Broniewski

Gustaw Morcinek

Stanisława Kuszelewska

Ferdynand Goetel

Powroty i
wyjazdy

Antoni Słonimski

Emigracja

Tymon Terlecki

Kazimierz Wierzyński

Józef Łobodowski

Jan Lechoń

Stanisław Baliński

Marian Hemar

Wacław Iwaniuk

Bogumił Witalis
Andrzejewski

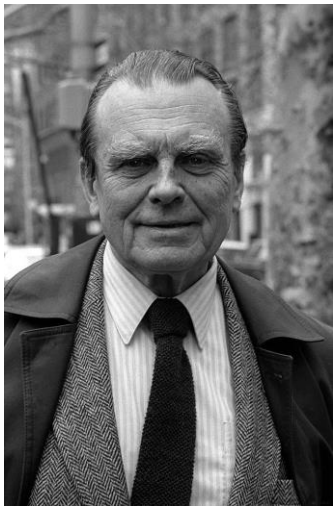
Michał
Chmielowiec

Adam
Czerniawski

Jan Bielatowicz

Czesław Miłosz

Sławomir Mrożek

Leopold Tyrmand

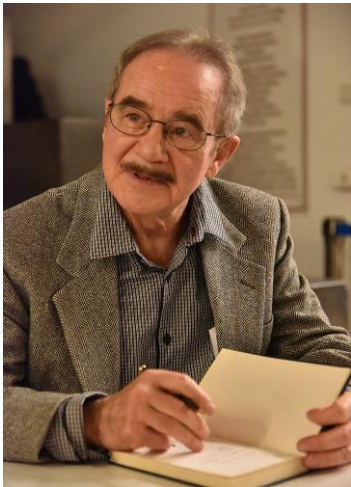

Aleksander Wat

Marek Hłasko

Lata 50.

Henryk Grynberg

Leszek Kołakowski

Włodzimierz Odojewski

Stanisław Barańczak

Lata 70. i 80.

Dopływy

*Na
niehumanitarnej
ziemi
(1949)*

*Bitwa o
Monte
Cassino
(1945-47)*

*Obóz
Wszystkich
Świętych
(1957)*

*Trans-Atlantyk (1953)
Dziennik (1953-1966)*

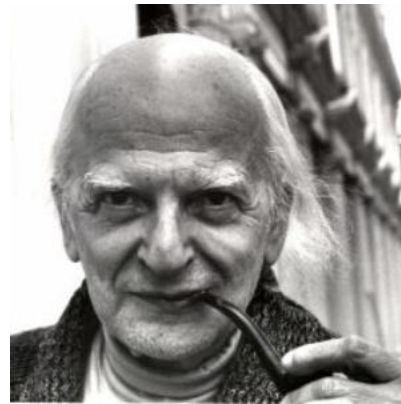
Emigracja

*Droga
donikąd
(1955)
Lewa
wolna
(1965)*

*Inny świat
(1953)
Dziennik
pisany nocą
(1971-1992)*

*Wykład
profesora Mmaa
(1953)
Przygody Pędzka
Wyrzutka
(1951)*

*Orfeusz w
piekle XX
wieku
(1963)*

*Mój wiek
(1977)
Ciemne
świecisko
(1968)*

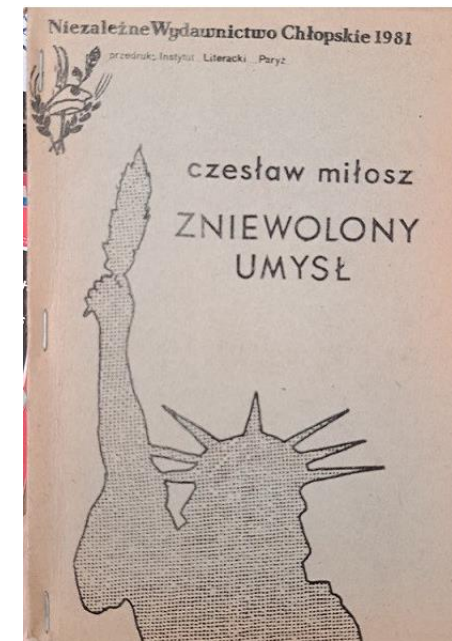
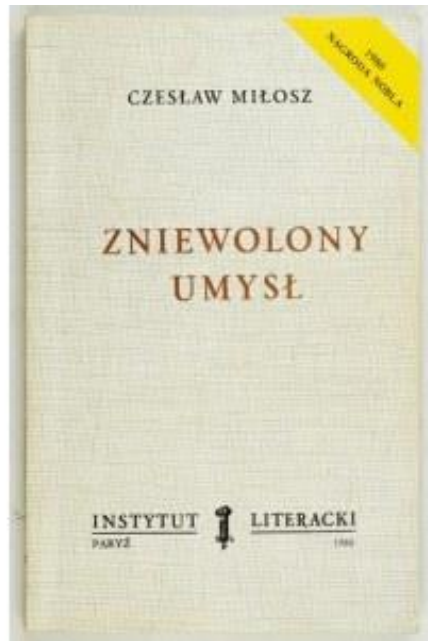
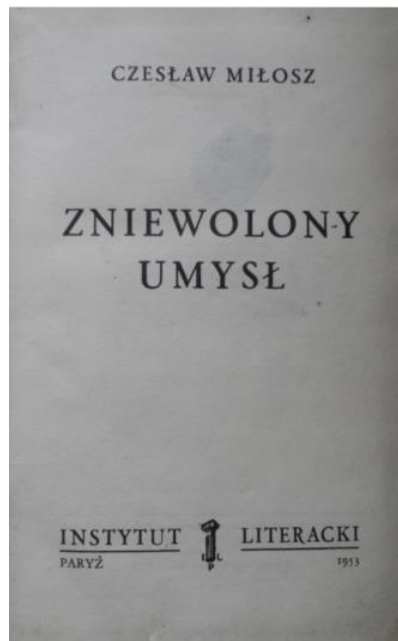
*Zasypie
wszystko,
zawieje...
(1973)
Zabezpieczanie
śladów (1984)*

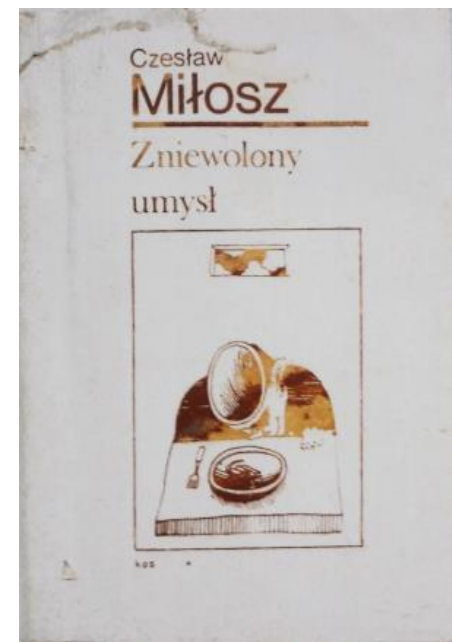
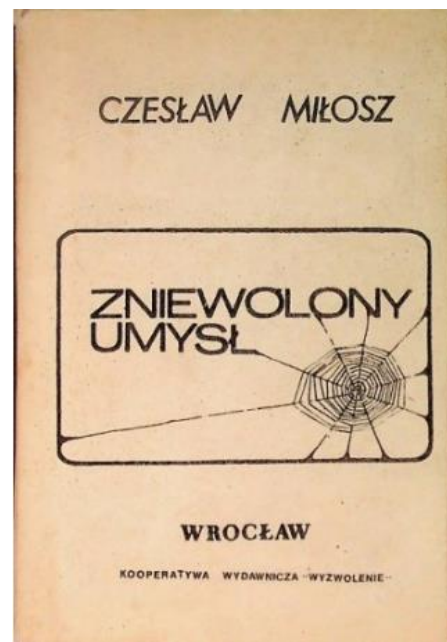
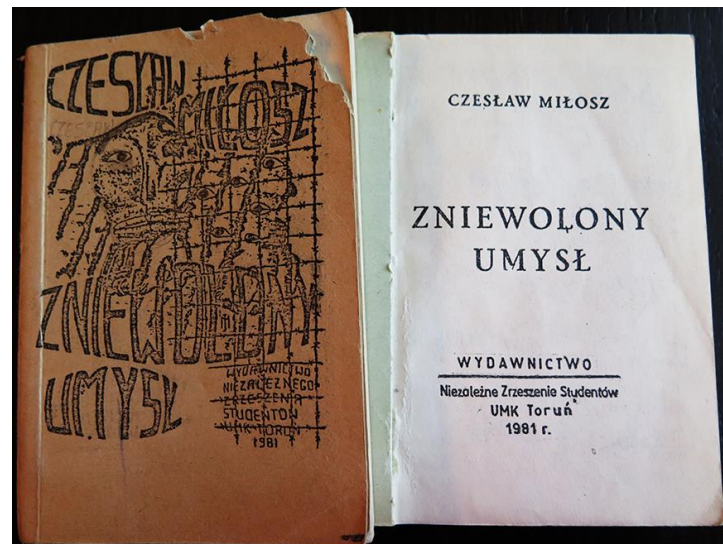
*Na
wysokiej
połoninie
(1938-79)*

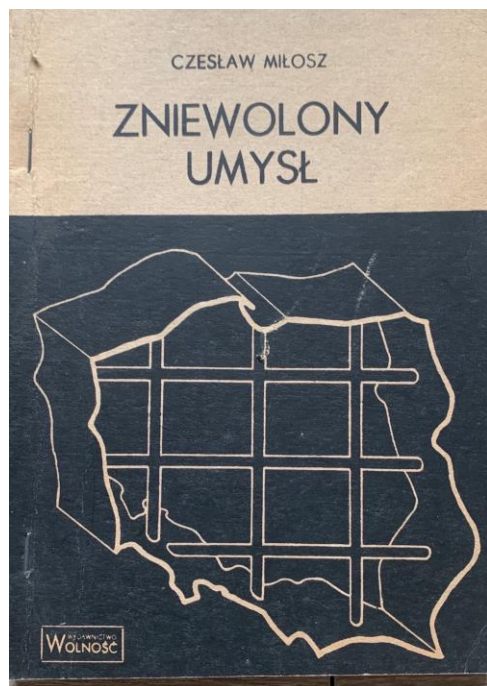

*Baśka i
Barbara
(1956)
Szkłana kula
(1964)*

Zniewolony umysł – Instytut Literacki 1953 i 1980

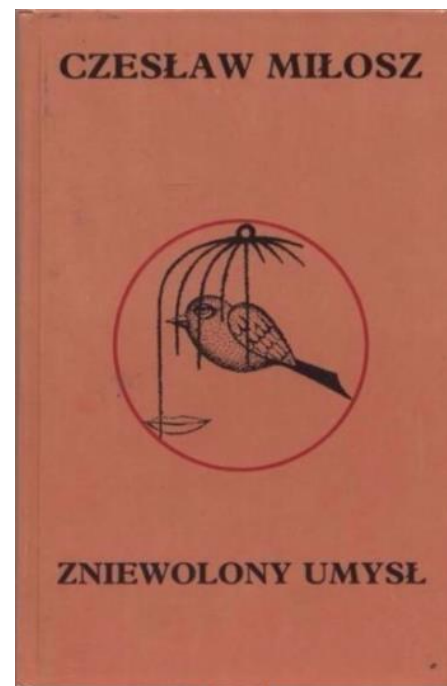

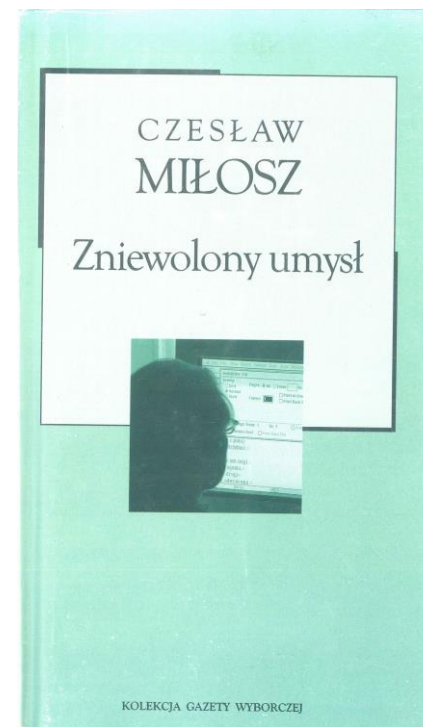
1986 r.

1989 r.

1990 r.

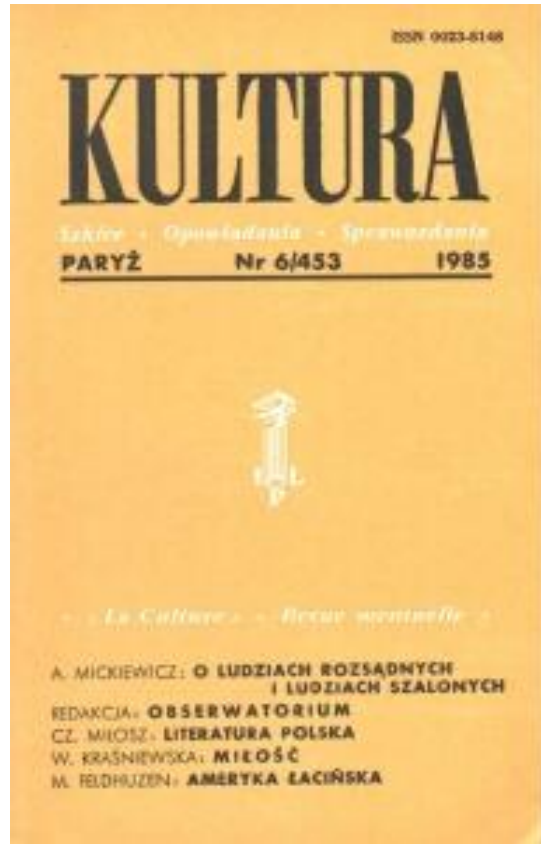
2004 r.

Alfa – Jerzy Andrzejewski

Beta – Tadeusz Borowski

Gamma – Jerzy Putrament

Delta – Konstanty Ildefons Gałczyński

INSTYTUT LITERACKI

Emigracja

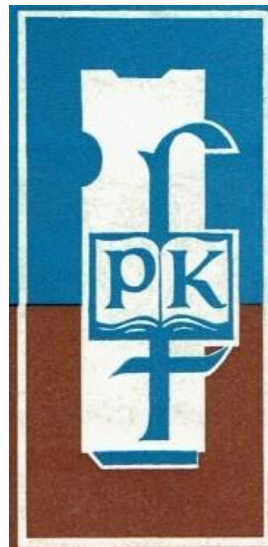
Wydawnictwa

INSTYTUT LITERACKI

"AN EKS"

B. ŚWIDERSKI — LONDON

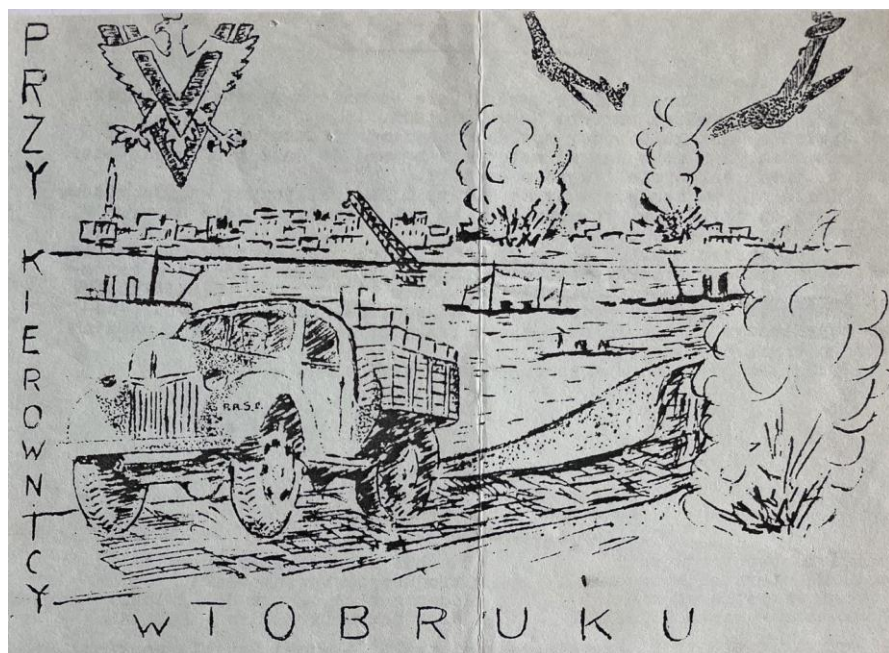

Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza

CENA 1 PENNY

Rok 1, Numer 209, Londyn, poniedziałek, 4 września, 1944 r.

Registered at the G.P.O.
as a newspaper.

POLSKA WALCZĄCA ŻOŁNIERZ POLSKI NA OBCYZNIE

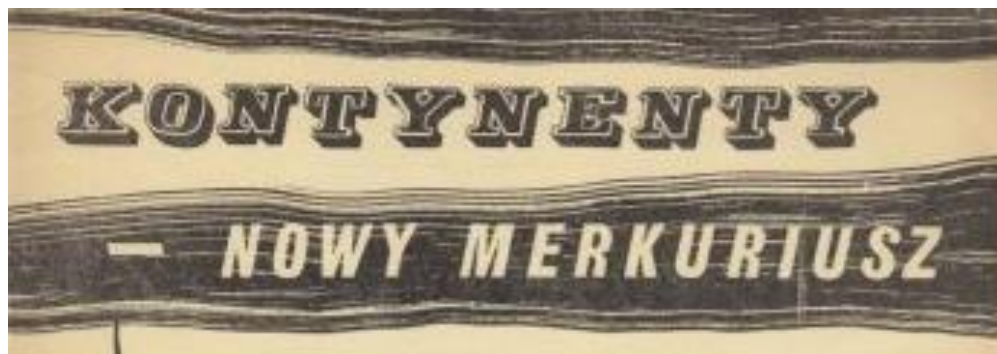
LA POLOGNE EN LUTTE — HEBDOMADAIRE MILITAIRE — PRIX UN FRANC

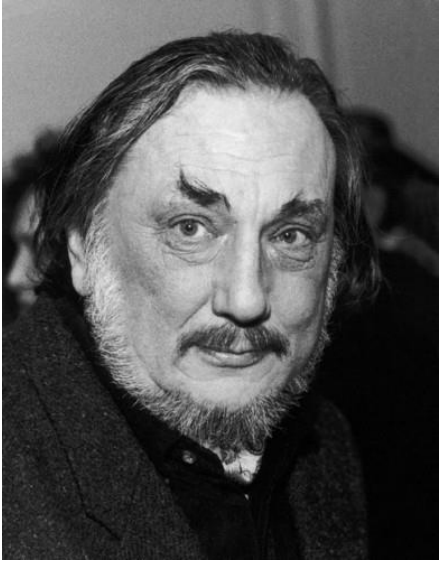
Wychodzi co tydzień.

Dnia 26-go maja 1940 r.

Rok II. — Nr. 16.

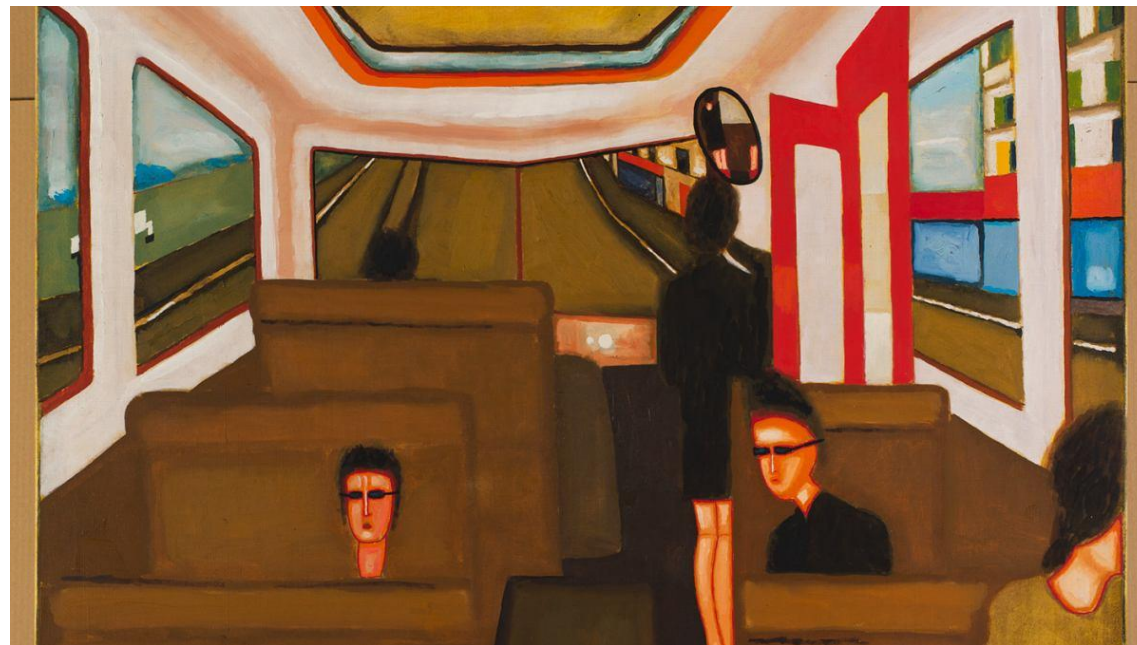

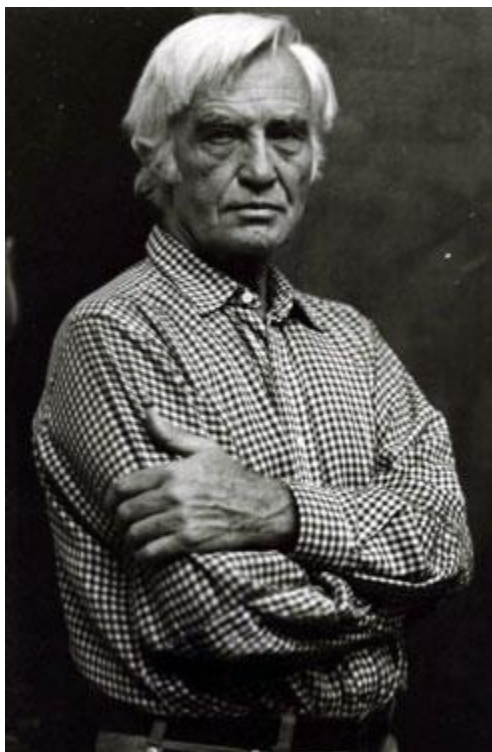
Jan Lebenstein

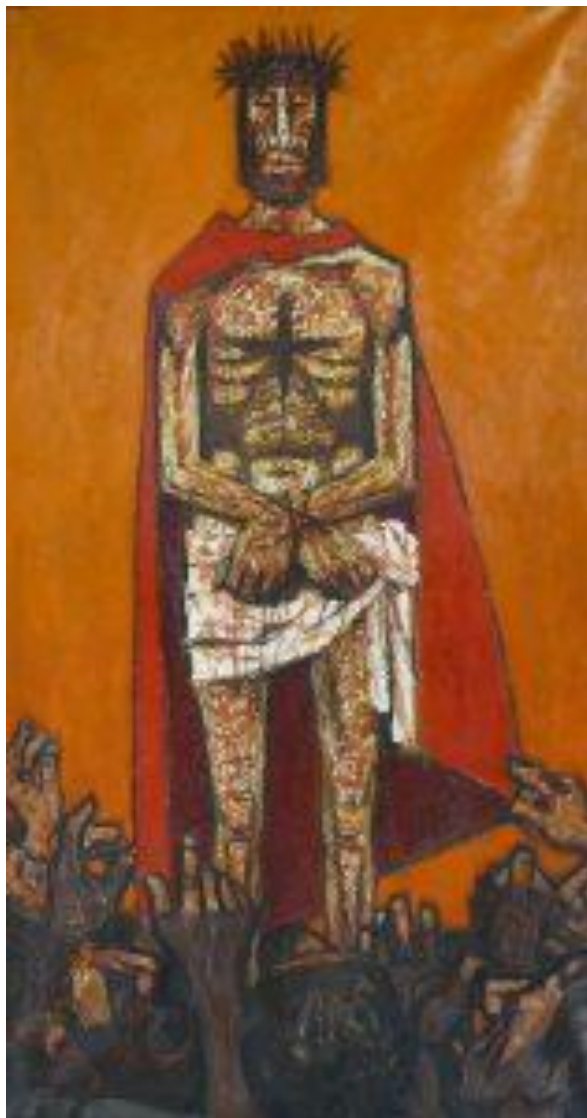

Jerzy Nowosielski

Marek Żuławski

Feliks Topolski

August Zamoyski

Xawery Dunikowski

rafal.moczkodan@umk.pl